

ZAKON O EKONOMSKO-SOCIJALNOM VIJEĆU

I UVODNE ODREDBE

Član 1.

Ovim zakonom utvrđuju se osnivanje, principi djelovanja, sastav, način odlučivanja, djelokrug rada i nadležnosti Ekonomsko-socijalnog vijeća, kao najvišeg institucionalnog oblika za vođenje tripartitnog socijalnog dijaloga, na području FBiH, kao i druga pitanja značajna za rad Ekonomsko-socijalnog vijeća (u daljem tekstu ESV).

Član 2.

ESV je nezavisno tijelo koje čine:

- Za teritoriju Federacije BiH: predstavnici Vlade FBiH, predstavnici reprezentativnih udruženja poslodavaca registrovanih u Federaciji BiH i predstavnici reprezentativnih sindikata registrovanih na teritoriji Federacije BiH.
- Za teritoriju kantona predstavnici Vlade kantona, predstavnici reprezentativnih udruženja poslodavaca registrovanih u Federaciji BiH i predstavnici reprezentativnih sindikata registrovanih na teritoriji Federacije BiH.

Osnivanje, organizacija, nadležnost ekonomsko-socijalnih vijeća za teritoriju kantona uređuje se kantonalnim propisom. Do donošenja tih propisa navedena pitanja regulišu se sporazumom ekonomsko-socijalnih partnera.

Član 3.

ESV ima svojstvo pravnog lica.

Registracija ESV-a vrši se kod federalnog ministarstva nadležnog za poslove rada.

Troškove za rad ESV-a FBiH obezbjeđuje Vlada FBiH u budžetu, a troškove ESV-a za područje kantona Vlada kantona.

Sjedište ESV-a je u Sarajevu i u sjedištima kantona.

Član 4.

ESV svoje djelovanje zasniva na principima:

- vođenja socijalnog dijaloga kao sistema za rješavanje odnosa između socijalnih partnera i sredstva za postizanje ravnoteže između tržišne ekonomije i socijalne pravde;
- poštivanja nezavisnosti i autonomije socijalnih partnera u njihovom radu i organiziranju;

- obezbjeđivanja slobodnog pristupa adekvatnim i blagovremenim informacijama i dokumentaciji značajnoj za pitanja o kojima odlučuje ESV;
- poštivanja i provođenja odluka i zaključaka ESV.

II DJELOKRUG RADA

Član 5.

ESV kao najviše tripartitno tijelo na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine osniva se radi vođenja zajedničke djelatnosti socijalnih partnera u oblasti ekonomske, socijalne i razvojne politike, afirmacije i zaštite ekonomskih i socijalnih prava, odnosno interesa zaposlenika i poslodavaca, razvijanja sistema kolektivnog pregovaranja i zaključivanja i primjene kolektivnih ugovora.

Član 6.

ESV:

- prati, razmatra i ocjenjuje uticaj ekonomske i socijalne politike i mjera ekonomske i socijalne politike na razvoj i socijalnu stabilnost;
- razmatra, podstiče zaključivanje i ocjenjuje primjenu kolektivnih ugovora i s tim u vezi dostavlja informacije i obrazloženja ministarstvu nadležnom za rad;
- podstiče mirno rješavanje kolektivnih radnih sporova;
- predlaže Vladi, poslodavcima i sindikatima vođenje usklađene politike cijena i plata;
- podstiče ideju tripartitnog, bipartitnog i drugih oblika socijalnog dijaloga na svim nivoima u rješavanju ekonomskih i socijalnih pitanja i problema;
- prati, razmatra i predlaže eventualne promjene zakona od uticaja na ekonomski i socijalni razvoj i u tom kontekstu položaj zaposlenika i poslodavaca;
- razmatra nacрте zakona, podzakonskih akata, programa i drugih dokumenata iz djelokruga svog rada i svoja mišljenja o tim dokumentima dostavlja Vladi Federacije Bosne i Hercegovine i Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine;
- prati primjenu zakona i ostvarivanje prava iz oblasti rada i socijalne sigurnosti i predlaže nadležnim organima i institucijama mjere za ostvarivanje i unaprijeđivanje tih prava;
- bavi se problemima provođenja procesa privatizacije i predlaže nadležnim institucijama eventualne izmjene zakonskih i podzakonskih akata koje bi doprinjele većim finansijskim efektima i zapošljavanju;
- prati stanje na području zapošljavanja, penzijsko - invalidskog i zdravstvenog osiguranja i u tom kontekstu vodi aktivnosti na smanjenju crnog tržišta radne snage;
- podstiče aktivnosti na većoj efikasnosti nadležnih institucija sistema na sprječavanju korupcije.

ESV donosi Poslovnik o svom radu.

III SASTAV EKONOMSKO-SOCIJALNOG VIJEĆA

Član 7.

ESV ima 19 članova.

ESV čini predsjedavajući, šest predstavnika Vlade FBiH, šest predstavnika sindikata i šest predstavnika poslodavaca.

Svaka od delegacija samostalno bira predsjednika svoje delegacije.

Članovi ESV-a imenuju se na četiri godine.

Svaki član Vijeća ima svog zamjenika, koji ga u slučaju odsutnosti zamjenjuje na sjednicama.

Član 8.

Vlada imenuje i razrješava svoje predstavnike u ESV na prijedlog ministra nadležnog za poslove rada, a predstavnike sindikata i poslodavaca imenuju i razrješavaju sindikati i poslodavci.

Član 9.

Članu ESV-a prestaje članstvo:

- smrću člana
- ostavkom
- istekom roka na koji je imenovan
- ako je pravosnažno osuđen na bezuslovnu kaznu zatvora u trajanju od najmanje šest mjeseci
- razrješanjem.

U slučaju prestanka članstva za člana ESV-a, ekonomsko-socijalni partneri mogu imenovati drugog člana najduže do isteka mandata trenutno saziva ESV-a.

Član 10.

Predsjednik ESV-a:

- predstavlja ESV
- saziva sjednice i utvrđuje prijedlog dnevnog reda za sjednice ESV-a uz konsultaciju sa predsjedavajućim delegacija
- nadzire izvršavanje odluka i zaključaka ESV-a
- i obavlja i druge poslove koje mu povjeri ESV.

Predsjednika ESV-a u slučaju njegove odsutnosti zamjenjuje jedan od predsjednika delegacije sindikata i poslodavaca, naizmjenično.

IV UNUTRAŠNJA ORGANIZACIJA

Član 11.

Organizacione i administrativno tehničke poslove za ESV obavlja sekretarijat ESV-a.

Sekretarijatom rukovodi sekretar kojeg ESV imenuje na period od četiri godine.

Član 12.

ESV, na prijedlog sekretara, donosi akt o unutrašnjoj organizaciji, na koji saglasnost daje vlada.

Član 13.

ESV može da obrazuje stalna i privremena radna tijela za razmatranje i predlaganje stavova po pojedinim oblastima, a naročito za :

- . politiku plata i kolektivnih ugovora
- . porezni sistem, zapošljavanje i socijalnu politiku
- . privatizaciju
- . zakonodavstvo, provođenje propisa i ostvarivanje zaštite prava
- . javne djelatnosti
- . entitetske i međunarodne odnose
- . podsticaj izvoza
- . politiku stranih ulaganja
- . standardizaciju
- . međunarodni transport
- . energetske politiku.

Mišljenja koja daju povjerenstva o određenim pitanjima obavezno se prezentiraju ESV-u prilikom razmatranja tih pitanja na ESV-u.

Povjerenstva obavezno jednom godišnje podnose izvještaj o svom radu ESV-u.

Odlukom o formiranju povjerenstva utvrđuje se djelokrug i način njihovog rada.

V NADLEŽNOST I NAČIN ODLUČIVANJA EKONOMSKO-SOCIJALNOG VIJEĆA

Član 14.

ESV razmatra nacрте zakona i drugih propisa iz člana 6. ovog zakona.

ESV će na osnovu usvojenog Programa rada Vlade FBiH, dostaviti vladi pregled propisa koje želi da razmatra i da na njih da mišljenje.

Svako ministarstvo je dužno da ESV-u dostavi prednacrt, odnosno nacrt zakona i podzakonskih akata iz njihove nadležnosti.

Ministarstvo je dužno da u roku od najviše 30 (trideset) dana od dana dostavljanja mišljenja obavijesti ESV o svojim stavovima.

Član 15.

Ako ministarstvo ne prihvati mišljenje ili ga samo djelimično prihvati, ESV može svoje mišljenje dostaviti Vladi.

Vlada je dužna u roku od najviše 30 dana od dana dostavljanja mišljenja ESV o svojim stavovima.

Član 16.

Ako Vlada ne prihvati mišljenje ili ga samo djelimično prihvati, ESV može svoje mišljenje dostaviti Parlamentu FBiH.

Ekonomsko-socijalni partner čije mišljenje nije prihvaćeno od strane Vlade ima pravo da svoje mišljenje dostavi u pismenoj formi Parlamentu FBiH i ima pravo da svoje mišljenje obrazloži na Parlamentarnim komisijama i sjednicama oba doma Parlamenta.

Član 17.

Odluke ESV-a donose se konsenzusom socijalnih partnera.

Prilikom glasanja socijalni partneri glasaju odvojeno i o rezultatima svog glasanja izvještavaju ESV.

ESV može odlučiti da svi socijalni partneri glasaju zajedno kada se radi o proceduralnim i tehničkim pitanjima.

Svaki socijalni partner ima mogućnost i pravo da izrazi svoje vlastito mišljenje o zaključcima i odlukama ESV.

VI SJEDNICE

Član 18.

ESV održava svoje redovne sjednice u pravilu jednom mjesečno, a najmanje jednom u 60 (šezdeset) dana.

Predsjednik ESV-a dužan je sazvati sjednicu na zahtjev ESV-a ili jednog od socijalnih partnera.

Član 19.

U radu ESV-a mogu učestvovati i nezavisni stručnjaci iz različitih oblasti, predstavnici nevladinog sektora, kao stalni savjetnici bez prava glasa.

ESV može za potrebe svoga rada angažirati različite institucije, stručne organizacije i eksperte.

Na svoje sjednice, zavisno od pitanja koja se razmatraju, ESV može pozivati stručnjake iz tih oblasti, predstavnike sindikata i poslodavaca koji nisu zastupljeni u ESV.

VII PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 20.

Članovi ESV-a, imenovani prije stupanja na snagu ovog zakona, ostaju na svojim funkcijama do isteka mandata.

Član 21.

ESV će izabrati Sekretara u roku od 90 dana po stupanju na snagu ovog zakona.

Član 22.

ESV će donijeti akt iz člana 12. ovog zakona u roku od 15 dana od dana imenovanja sekretara.

Član 23.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u Službenim novinama FBiH.

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona je sadržan je u članu IV A. 20. (1) d) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Zakon o radu Federacije BiH ("Službene novine Federacije BiH", broj: 26/16) u članu 158. u stavu 4. propisuje da se Ekonomsko-socijalno vijeće osniva sporazumom socijalnih partnera, a posebnim zakonom uređuje se sastav, nadležnost, ovlaštenja i druga pitanja od značaja za rad Vijeća.

Ekonomsko-socijalno vijeće za teritoriju FBiH osnovano je Sporazumom o osnivanju Ekonomsko-socijalnog vijeća za teritoriju FBiH iz 2002. godine, ali nikada nije donešen poseban zakon. Obzirom na značaj Ekonomsko-socijalnog vijeća, kao najvišeg institucionalnog oblika za vođenje tripartitnog socijalnog dijaloga u FBiH neophodno je taj dijalog institucionalizirati na način da se donese Zakon kojim će se urediti sva pitanja od značaja za Ekonomsko-socijalno vijeće.

U pripremi ovog zakona imali su se u vidu sljedeći međunarodni akti i dokumenti:

- Konvencija br. 144 o tripartitnim konsultacijama u svrhu promoviranja implementacije međunarodnih standarda rada, 1976.
- Preporuka br. 152 o tripartitnim konsultacijama (aktivnosti MOR-a iz 1976. godine)
- Konvencija br. 98 o pravu na organizovanje i kolektivno pregovaranje iz 1949 godine
- Konvencija br. 87 o sindikalnim slobodama i zaštiti sindikalnih prava iz 1948. godine.

III. OBRAZLOŽENJE POJEDINIH ODREDBI

Članom 1. propisan je predmet zakona, odnosno šta se uređuje navedenim zakonom, u smislu osnivanja, principa djelovanja, sastava, načina odlučivanja, djelokruga rada i drugih pitanja od značaja za rad ESV-a.

Članom 2. propisan je sastav ESV-a.

Članom 3. propisano svojstvo, način registracije, troškovi za rad i sjedište ESV-a.

Članom 4. propisani su principi djelovanja ESV-a.

Članom 5. propisana je svrha osnivanja ESV-a.

Članom 6. propisane su aktivnosti ESV-a i obaveza donošenja Poslovnika o radu.

Članom 7. propisan je sastav ESV-a, način izbora i trajanje mandata članova ESV-a.

Članom 8. propisan je način imenovanja i razrješenja članova ESV-a.

Članom 9. propisano je na koji način prestaje članostvo u ESV-u.

Članom 10. propisane su nadležnosti predsjednika ESV-a.

Članovima 11., 12. i 13. propisana je unutrašnja organizacija ESV-a.

Članom 14. propisana je nadležnost ESV-a da razmatra nacрте zakona i drugih propisa.

Članom 15. propisana je mogućnost dostavljanja mišljenja ESV-a Vladi FBiH, u slučaju neprihvatanja mišljenja od strane ministarstva.

Članom 16. propisana je mogućnost dostavljanja mišljenja ESV-a Parlamentu FBiH, u slučaju neprihvatanja mišljenja od strane Vlade, kao i mogućnost iznošenja mišljenja sa obrazloženjem na Parlamentarnim komisijama i sjednicama.

Članom 17. propisan je način donošenja odluka.

Članom 18. propisan je način sazivanja i održavanja sjednica ESV-a.

Članom 19. propisano je da u radu ESV-a mogu učestvovati i nezavisni stručnjaci iz različitih oblasti, predstavnici nevladinog sektora, stalni savjetnici bez prava glasa. Propisano je i mogućnost angažmana različitih institucija stručnih organizacija i eksperata.

Članom 20. propisano je da članovi ESV-a koji su imenovani prije stupanja na snagu ovog zakona ostaju na svojim funkcijama do isteka mandata.

Članom 21. propisan rok u kojem se treba izabrati Sekretar ESV-a.

Članom 22. propisan je rok za donošenje akta o unutrašnjoj organizaciji.

Članom 23. propisuje se stupanje na snagu ovog zakona.

IV. FINANSIJSKA SREDSTVA

Za provođenje ovog zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u budžetu Federacije BiH.